

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมาย และแสวงหาความรู้ของมนุษย์ ผู้มีทักษะในทางภาษาสูง จะสามารถสื่อความหมายได้ดี และสามารถศึกษาค้นคว้า วิทยาการต่าง ๆ ได้มาก มนุษย์จึงพยายามที่จะมีภาษาขึ้นใช้ เป็นภาษาประจำชาติ ของตน เพื่อสื่อความหมายระหว่างคนในชาติ การมีภาษาประจำชาติเป็นการแสดงออก ซึ่งความเจริญของชาติ แสดงเอกลักษณ์ของชาติตน บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2520 : 2) กล่าวถึงความสำคัญของการมีภาษาประจำชาติว่า " การขาดภาษา เป็นการขาดเอกลักษณ์ที่สำคัญอย่างยิ่ง การมีภาษาของตนเองใช้ ทำให้คนในชาติ สำนึกว่าแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของชาติตน และเป็นความจำเป็นอันแท้จริงที่จะต้องมีภาษาสื่อสารกันให้สะดวกทั้งชาติ "

ประเทศไทย มีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ที่ใช้สื่อสารและแสวงหา ความรู้ของคนไทย ภาษาไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ค่ายเหตุที่ภาษาไทยเป็นภาษา ของชาติ จึงจำเป็นที่คนไทยทุกคนต้องเรียนรู้ เข้าใจ และสามารถใช้ภาษาไทยสื่อ ความหมายกันได้ การจัดการศึกษาทุกระดับในชาติจึงจัดให้มีการ เรียนการสอนภาษา ไทยเป็นวิชาที่บังคับให้เรียน ในระดับมัธยมศึกษาเช่นกัน หลักสูตรทั้งในระดับมัธยม- ศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้จัดวิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับเรียนทุกระ- ดับชั้น และยังมีวัตถุประสงค์ในการสอนภาษาไทยโดยสรุปคือ ให้นักเรียนเห็นความ สำคัญของภาษาไทยในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ มีค่านิยมที่ดีต่อภาษาประจำชาติ และภาคภูมิใจในวัฒนธรรมประจำชาติ รู้จักธรรมชาติของภาษาไทยและนำไปใช้ได้ ถูกต้องตามระเบียบของภาษา รู้จักอ่านและฟังเพื่อแสวงหาความรู้ รู้จักวิเคราะห์ เรื่องราวที่ได้จากการอ่านและการฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณ มีรสนิยมในการอ่าน และ

รู้จักใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการศึกษาต่อหรือในการศึกษาค้นคว้าวิทยาท่าง ๆ ตามความสนใจ จากจุดประสงค์ของหลักสูตรดังกล่าว ครูผู้สอนภาษาไทยจึงต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคนิคต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การสอนภาษาไทยบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อนักการศึกษาจะเห็นว่า การสอนภาษาของชาติ เป็นสิ่งที่ควรได้รับความสำคัญเป็นอันดับแรก แต่การเรียนการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้

๑. ปัญหาซึ่งเนื่องมาจากการใช้หลักสูตร พบว่าหลักสูตรภาษาไทยทั้งในค่านโครงสร้าง เนื้อหา จุดมุ่งหมายนั้นดีและเหมาะสม แต่ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ เพราะขาดหนังสือหลักสูตรประมวลการสอนที่จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร ซึ่งเห็นได้จากการวิจัยของ มารศรี ภิรมย์ราช (2520 : 151) เรื่องการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 ในโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย พบว่า " เอกสารหลักสูตรทุกประเภทขาดแคลนอยู่ในระดับสูง " นอกจากนี้การขาดแคลนเอกสารหลักสูตรแล้ว งานเนื้อหาหลักสูตรภาษาไทยครูก็ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนได้ครบตามเนื้อหา เนื่องจากเวลาเรียนมีน้อย จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องมีมากเกินไปไม่อาจกวักชันใจทั่วถึง และปัญหาในเรื่องการวัดผล จากกจรวิจัยของ สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2525 : 107) เรื่องความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาไทยและผู้บริหาร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า " ในค่านโครงสร้างของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตรตลอดจนแบบเรียนและคู่มือครูนั้น ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก แต่สิ่งที่เป็นปัญหาของครูคือ การนำหลักสูตรไปใช้ในค่านการวัดผลและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดผลให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้นั้นแต่ละรายวิชา และ สว่างจิต บารมีอวยชัย (2518 : 78) พบว่าในการวัดผลนั้น " ครูไม่สามารถวัดผลได้ครบ

ทุกด้านตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร "

2. ปัญหาจากตัวครู ครูภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาชั้นมีปัญหามาเนื่องจากครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและวิธีสอน จึงไม่อาจจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนได้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทัศนคติของครู เช่นครูเมื่อสอน ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร ขาดทักษะในการใช้ภาษา บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2520:4-5) กล่าวถึงความบกพร่องในการเรียนการสอนภาษาไทยซึ่งเนื่องมาจากครูว่า

ความบกพร่องในการสอนภาษาไทยที่สำคัญที่สุดคือ การขาดความเอาใจใส่และความพยายามในอันที่จะค้นหาวิธีสอนที่ใคร่ครวญ และการผลิตวัสดุอุปกรณ์ไม่ก้าวหน้า สิ่งตองถือเป็นความรับผิดชอบต้งแก่ผู้บริหารระดับสูงลงมาถึงครูอาจารย์ที่สอนรวมกัน ... และในการสอนภาษาไทยนั้นโดยทั่วไปเชื่อกันว่าเป็นวิชาที่ครูทุกคนยอมสอนได้

เพราะเหตุดังกล่าว จึงทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยไม่ประสบความสำเร็จ ความจริงแล้วครูที่จะสอนภาษาไทย ควรได้รับการฝึกอบรมด้านภาษาไทยมาเป็นอย่างดีเสียก่อน

3. ปัญหาเนื่องจากการนิเทศการสอนภาษาไทย เนื่องจากครูประสบปัญหาจากด้านการใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครูจึงต้องการความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จากศึกษานิเทศก์จากการวิจัยของ จุไรรัตน์ วัฒนพงษ์สถาพร (2516 : จ) พบว่า

ความช่วยเหลือที่ครูต้องการจากศึกษานิเทศก์ในอันดับสูงสุดคือ การจัดทำเอกสารประกอบการสอนให้ครู การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดหาหนังสือเกี่ยวกับภาษาไทยมาไว้ในห้องสมุด การสาธิตการใช้อุปกรณ์การสอนภาษาไทย เทคนิคการสุรางค์ขอสอบแบบต่าง ๆ จัดส่งเอกสารและความเคลื่อนไหวทางวิชาการให้ครูทราบ และการแนะนำหนังสือที่ดีที่ควรอ่าน

และจากการวิจัยของ ศติยา โสร้อยสุชะโต (2523 : จ) พบว่า " ครูภาษาไทยมีความต้องการการนิเทศการศึกษายู่ในระดับมากเกือบทั้งหมด แต่การนิเทศที่ครูภาษาไทยได้รับอยู่ในระดับน้อยเกือบทั้งหมด "

ปัญหาที่ครูได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ในระดับนั้น เนื่องจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งจากการวิจัยของ จูไรรัตน์ หมั่นพงษ์สถาพร (2516 : จ) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการนิเทศการศึกษาสายวิชาภาษาไทยคือ

ศึกษานิเทศก์มาปฏิบัติงานนิเทศที่โรงเรียนน้อยครั้งเกินไป ระยะเวลาในการนิเทศการศึกษาแต่ละครั้งสั้นและเร่งรัดเกินไป ศึกษานิเทศก์จัดอบรมวิชาภาษาไทยทั้งภายในและภายนอกบ่อยครั้งเกินไป หองเรียนและอาคารสถานที่ไม่จำกัดไม่สามารถจัดกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียนได้ตามความต้องการ จำนวนศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้โดยตลอด

จากปัญหาทั้ง 3 ด้านที่กล่าวมา จึงทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เห็นได้จากการวิจัยของ สมัย ชอนกลิ่น (2522:221) เรื่อง มาตรฐานการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ เขตการศึกษา 8 พบว่า " คะแนนวิชาภาษาไทยของนักเรียนโดยเฉลี่ยทั้งเขต เท่ากับคะแนนเฉลี่ยมาตรฐานของประเทศพอๆ ซึ่งแสดงว่าระดับมาตรฐานภาษาไทยปานกลาง " แสดงให้เห็นว่า แม้ว่าภาษาไทยจะเป็นภาษาประจำชาติ แต่โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนยังไม่สามารถใช้ภาษาได้ดี จึงจำเป็นที่เราจะต้องพยายามยกระดับมาตรฐานการศึกษาวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาให้สูงขึ้น เพราะการศึกษาในระดับนี้เป็นกำลังสำคัญที่จะพัฒนาประเทศ การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยจึงต้องเริ่มที่ การใช้หลักสูตร ต้องพัฒนาครูผู้ใช้หลักสูตร เสียก่อน ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร จัดบริการทางวิชาการต่าง ๆ แก่ครู นั่นก็คือจัดระบบการนิเทศการศึกษาภาษาไทยให้มีคุณภาพนั่นเอง เพราะการนิเทศจะช่วยให้การพัฒนาครู พัฒนาการเรียนการสอน แก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอน ส่งเสริมขวัญและกำลังใจของครู และเป็นการประสานงานกับวิชาการต่าง ๆ ภายในโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แต่การจัดการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์ที่ผ่านมามีอุปสรรคและข้อจำกัดหลายประการดังที่กล่าวมาแล้ว จึงต้องหาทางจัดระบบการนิเทศให้มีคุณภาพนอกเหนือไปจากการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์สายภาษาไทย ในปัจจุบันจึงมีการส่งเสริมให้จัดการ

นิเทศขึ้นภายในโรงเรียน ด้วยเหตุผลที่ สังก อุทรานันท์ (2524 : 2) กล่าวว่า การจัดการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการจัดการนิเทศที่เหมาะสมเพราะ ศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัดไม่สามารถสนองความต้องการการนิเทศการศึกษา ของโรงเรียนต่าง ๆ ใดทั่วถึง และสภาพปัญหา ความต้องการของโรงเรียน แต่ละแห่งต่างกัน เป็นการยากที่ศึกษานิเทศก์จะรู้สภาพปัญหาที่แท้จริงใด อีกทั้ง ในโรงเรียนต่าง ๆ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญเฉพาะ สาขาวิชาอยู่มาก จึงควร ใจทรัพย์สินบุคคลให้ เกิดประโยชน์และ เป็นการยอมรับ ถึงกันและกันควย

นอกจากการส่งเสริมให้เกิดระบบการนิเทศการศึกษาขึ้นภายในโรงเรียนแล้ว การ พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาในค่านภาษาไทยที่จะช่วยยกระดับ มาตรฐานการศึกษาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือการมีกลุ่มโรงเรียน แม้ว่าระบบการ นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาการเรียนการสอน แต่ก็ยังมีข้อ จำกัดในเรื่องของบุคลากรที่ทำการนิเทศภายในโรงเรียน ว่าอาจมีผู้ชำนาญหรือ สามารถในเฉพาะสาขาวิชาได้ไม่ครบ เช่นอาจมีแต่ครูที่ถนัดหลักภาษา ถนัดที่จะ สรรคหรือช่วยเหลือครูภาษาไทยในด้านการผลิตสื่อการสอน หรือถนัดตัววรรณคดี เป็นต้น ดังนั้นการมีกลุ่มโรงเรียนจะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้หลายด้าน เพราะกลุ่ม วิทยาลัยเป็นองค์กรที่เป็นศูนย์กลางทางวิชาการ ภาควิชา ภาควิชาการ

(2524 : 4 - 7) กล่าวถึงกลุ่มโรงเรียนในค่านที่ช่วยแก้ปัญหาด้านการนิเทศการ- ศึกษาว่า

กลุ่มโรงเรียนเป็นศูนย์กลางทางวิชาการ ทราบความเคลื่อนไหวทางวิชาการ การนิเทศในกลุ่มโรงเรียนจะทำให้ตรงจุด เพราะการนิเทศไม่ใช่หมายถึงแต่ เพียงการแนะนำเท่านั้น แต่ต้องเข้ามาเกี่ยวพันรวมด้วยเพื่อให้เกิดการพัฒนา เช่น การอบรมครู ถ้าใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นแกนจะดีกว่าการอบรมระดับชาติ เนื่องจากการ เปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ กลุ่มโรงเรียนเป็นแหล่งสำคัญในการ ปฏิบัติหลักสูตร แหล่งอบรม การทำอุปกรณ์ การเผยแพร่ทางวิชาการ ถ้าโรง- วิทยาลัยต่างอยู่ต่างพัฒนาความสามารถ แม้ว่าจะทำได้ไม่ดี เพราะแต่ละโรง- วิทยาลัยยอมมีข้อจำกัด และมีปัญหาภายในทั้งสิ้น

การรวมตัวกันเป็นกลุ่มโรงเรียนทำให้เกิดพลังในการทำงาน เพราะแต่ละโรงเรียนจะมีความสามารถหรือความชำนาญที่เป็นเอกลักษณ์ของตนที่แตกต่างจากโรงเรียนอื่น มีความสามารถที่หลากหลายแตกต่างกัน การรวมตัวกัน ปรึกษาหารือกัน ร่วมกันวางแผนงาน การเรียนการสอนภายในกลุ่มโรงเรียนของตน น่าจะได้ผลดีกว่าการจัดทำตามลำพัง การทำงานเป็นกลุ่มโรงเรียนเป็นการช่วยเหลือกันเองภายในกลุ่ม จึงมีประโยชน์หลายด้าน ดังที่ ยศชาติพิทย แก้วนิกรังษี (2524 : 4 - 7) กล่าวถึงประโยชน์ของการดำเนินงานในระบบกลุ่มโรงเรียนว่า

โรงเรียนในแต่ละกลุ่มย่อมมีเอกลักษณ์ไม่เหมือนกัน โรงเรียนหนึ่งแข่งในเรื่องหนึ่ง อีกโรงเรียนหนึ่งแข่งในเรื่องอื่น หากร่วมกันวางแผนใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน หรือมีการแลกเปลี่ยนทรัพยากรซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือกันในระบบกลุ่มเช่นนี้ ย่อมจะคลี่คลายปัญหาทั้งในด้านการนิเทศการศึกษา การใช้หลักสูตรมีผลต่อการเรียนรู้ และยกระดับมาตรฐานทางวิชาการให้สูงขึ้นและทัดเทียมกัน

นอกจากนี้ กลุ่มโรงเรียนยังมีประโยชน์ในด้านการนิเทศการศึกษา การยกระดับมาตรฐานการศึกษา การใช้หลักสูตร การเลือกสื่อการเรียน การผลิตสื่อการสอน การวัดผลและประเมินผลการศึกษา และยังสามารถควบคุมมาตรฐานการศึกษาได้ภายในกลุ่มโรงเรียน เพราะตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการใช้หนังสือเรียนหรือหนังสืออ่านประกอบในระดับมัธยมศึกษา และการวัดและประเมินผล การศึกษานั้นให้เป็นการตกลงและเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียน การรวมความคิดกันหลาย ๆ ฝ่ายช่วยกันพิจารณา ย่อมได้ผลดีกว่าที่โรงเรียนจะคัดเลือกหรือตัดสินเอง ความจำเป็นที่ต้องมีกลุ่มโรงเรียน และจัดระบบกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา นั้น พอสรุปได้ดังนี้

๑. เกิดความต้องการที่จะช่วยเหลือให้โรงเรียนในกลุ่มเดียวกันให้มีมาตรฐานที่ทัดเทียมกัน
๒. โรงเรียนบางโรงเรียนมีความสามารถในวิชาใดวิชาหนึ่งมากหรือน้อย ย่อมมีการช่วยเหลือร่วมมือกันภายในกลุ่มได้

3. โรงเรียนใหญ่สามารถให้ความช่วยเหลือโรงเรียนเล็ก
4. จำนวนศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอที่จะทำการนิเทศการศึกษาได้ครบทุกโรงเรียน
5. การที่โรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกัน สภาพโรงเรียนคล้ายคลึงกัน ย่อมสะดวกในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่ม

กลุ่มโรงเรียนมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกวิชา วิชาภาษาไทยก็เช่นกัน การมีกลุ่มโรงเรียนย่อมช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาวิชาภาษาไทยเป็นอย่างดี เห็นได้จากคำกล่าวของ เอกวิทย์ ณ ถลาง (2525 : 12) กล่าวถึงการควบคุมคุณภาพการศึกษา โดยการวัดผลในระบบกลุ่มโรงเรียนว่า

การพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น ต้องพิจารณาว่าจะให้ทราบได้อย่างไรว่า แต่ละโรงเรียนมีคุณภาพเท่าเทียมกัน การ upgrade วิธีการวัดผลให้ไคมาตรฐาน วิธีการให้คะแนนที่ใกล้เคียงกัน การรัดขนาดมาตรฐานเดียวกันในกลุ่มโรงเรียน มีคลังข้อสอบที่พิสูจน์แล้วว่า เป็นข้อสอบที่ดีไว้ใช้ที่กลุ่มโรงเรียน เป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ตรงเป้า และการ upgrade ระบบการสอบภายในกลุ่มโรงเรียนให้ไคมาตรฐานใกล้เคียงกัน โรงเรียนที่เสียเปรียบก็อาจจะต้องหันมาดูมาตรฐานของกลุ่ม และพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้น เป็นลำดับก็ได้

ในด้านการค้นคว้าวิธีการสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ครูภาษาไทยได้มีเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อชักจูงให้นักเรียนมีความสนใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย และทำให้ครูภาษาไทยมีวิธีสอนที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ การเลือกสื่อการเรียน การพัฒนาครูภาษาไทยด้วยวิธีการต่าง ๆ กลุ่มโรงเรียนเป็นแกนกลางในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี ดังที่ เอกวิทย์ ณ ถลาง (2525 : 13) ได้กล่าวถึงบทบาทของกลุ่มโรงเรียนในด้านการค้นคว้า เหล่านี้ว่า

เรื่องที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ประการหนึ่งคือการฝึกอบรม และการประชุมปฏิบัติการในรูปแบบต่างๆ ในเรื่องวิธีสอน เรื่องการวัดผล การประชุมเลือกสื่อการเรียน จริงอยู่ที่กรมวิชาการมีระบบการตรวจที่รับรองคุณภาพแล้ว แต่ดูให้ซึ่งแล้ว คุณภาพของตำราก็ยังไม่ว่างกัน ในรายวิชาเดียวกันแต่ต่างที่ผู้เขียน ดังนั้นจากประสบการณ์ของผู้ใช้ ไคมีการปรึกษาร่วมกัน ไขकुลพิณิจ-

ร่วมกัน พิจารณาว่าอะไร เหมาะอะไร ไม่เหมาะออกมาเป็นมติของกลุ่มโรงเรียน จะดำเนินไปควยความตาสูกปลอกภัย และโคของดีไว้ไซ

ควยเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าวมา กระทบวงศึกษาธิการ จึงโค้อกระเปียบ ว่าควยกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษากระทบวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2522 เริ่มไซ และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมมาจนถึง ปี พ.ศ.2525 โค้ประกาศไซ้ระเปียบ ว่าควยกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษากระทบวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2525 โคมีจุด มุ่งหมายเพื่อให้โรงเรียนมัธยมศึกษาโค้วรวมมือกันปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ให้คดียิ่งขึ้นและตกเทียมกัน และโค้วางแนวปฏิบัติในการค้ำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปลโค้วังนี้

1. จัดทำแผนปฏิบัติการของกลุ่มโรงเรียน และส่งแผนการปฏิบัติการ และโครงการต่าง ๆ ที่โค้วรับอนุมัติให้โรงเรียนในกลุ่มทราบและถือเป็แนวปฏิบัติ ตลอดจนติดตามและประเมินโครงการต่าง ๆ ของกลุ่ม
2. จัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ครูไซ้เป็หลักเกณฑ์ในการสอนตลอดจนจัดทำคู่มือ แผนการสอน ปฏิทินงานรายวิชาต่าง ๆ เพื่อไซ้ร่วมกันภายในกลุ่ม โค้วประสานงานกับศึกษานิเทศก์
3. คัดเลือกหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ ตลอดจนติดตามการใช้หนังสือเรียน และอุปกรณ์การสอน
4. กำหนดแนวปฏิบัติในการประเมินผลการเรียน กำหนดอัตราส่วน คะแนนระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน และร่วมกันจัดทำแบบทดสอบโค้วตั้งเป็ศูนย์รวมเพื่อบริการโรงเรียนภายในกลุ่ม
5. ส่งเสริมงานค้ำนวิชาการของโรงเรียน เช่นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนจัดประชุม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ และอบรมเพื่อปรับปรุงคุณภาพการ-เรียนการสอน

แนวปฏิบัติของกลุ่มโรงเรียนทั้ง 5 ค้ำนนี้ เป็การพัฒนาการเรียนการสอนโค้วโดยกลุ่มโรงเรียนที่ครอบคลุมตั้งแต่ การใช้หลักสูตร การพัฒนาครูผู้สอน วิธีสอน

การผลิตและเลือกใช้สื่อ การบริการทางวิชาการตลอดถึงการวัดและประเมินผล การศึกษา ซึ่งเป็นลักษณะของการจัดการนิเทศการศึกษาโดยกลุ่มโรงเรียนนั้นเอง ดังนั้นการมีกลุ่มโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการ จึงช่วยเหลือพัฒนาการเรียนการสอน วิชาภาษาไทยของโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มให้มีมาตรฐาน และมีคุณภาพทัดเทียมกัน ช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียนลงได้มาก การทำงานในระบบกลุ่มโรงเรียน คำนวณภาษาไทยจึงเป็นรากฐาน หรือเป็นแกนกลางในการพัฒนา และปรับปรุงได้เป็นอย่างดี

จากการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ดำเนินการมาเป็นเวลาพอสมควรนั้น กลุ่มโรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีคุณภาพอย่างไรบ้าง และได้พัฒนาไปเพียงใด วิธีที่จะทราบได้วิธีหนึ่งคือ การสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาคำนวณภาษาไทยโดยตรง ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน และครูภาษาไทย ถึงบทบาทที่เป็นจริงของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนในอันที่จะพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูภาษาไทย เกี่ยวกับบทบาทของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าวิจัย ถือว่าเป็นตัวอย่างที่เป็นตัวแทนอย่างแท้จริง
2. แบบสอบถามที่ใช้ในการค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้ ครอบคลุมบทบาทของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา และกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการค้นคว้าวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงบทบาทของกลุ่มโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
3. เป็นแนวทางในการวิจัยเรื่อง บทบาทของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านอื่นต่อไป

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือการลงความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งภายหลังจากที่บุคคลนั้นได้รับประสบการณ์ในเรื่องนั้นหรือสิ่งนั้นมาแล้ว ซึ่งมีทั้งในลักษณะนิมาน (**Positive**) คือ สนใจ พอใจ นิยมชมชอบ สนิบสนุน และปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ และในลักษณะนิเสธ (**Negative**) คือ เบื่อหน่าย ไม่พอใจ ไม่สนใจ ซัดแย้ง ไม่ร่วมมือหรือปฏิบัติตาม

บทบาท หมายถึง หน้าที่หรือเงื่อนไขที่จะต้องกระทำ และบรรดาสิทธิต่าง ๆ ที่ได้มาพร้อมตำแหน่ง ในที่นี้หมายถึง บทบาทของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวปฏิบัติในการดำเนินการของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร หรือในส่วนกลาง ซึ่งตั้งขึ้นตามระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2525

คุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย คุณภาพ หมายถึง ลักษณะความดี ลักษณะประจำบุคคลหรือสิ่งของ คุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย ในที่นี้หมายถึง ลักษณะที่ดีของการ เรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย